



T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI



Kilis İli Pamuk İpliği İmalatı Ön Fizibilite Raporu





T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI



Kilis İli Pamuk İpliği İmalatı Ön Fizibilite Raporu



2021
HAZİRAN

RAPORUN KAPSAMI

Bu ön fizibilite raporu, yatırım potansiyeli bulunan sektörleri belirlemek amacıyla Kilis ilinde Pamuk İpliği Üretim Tesisi kurulmasının uygunluğunu tespit etmek, yatırımcılarda yatırım fikri oluşturmak ve detaylı fizibilite çalışmalarına altlık oluşturmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmıştır.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yatırımcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Rapordaki bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak yatırım kararı veren ya da finansman sağlayan şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İpekyolu Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları İpekyolu Kalkınma Ajansı'na aittir. Raporda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; İpekyolu Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

İÇİNDEKİLER

1. YATIRIMIN KÜNYESİ	3
2. EKONOMİK ANALİZ	5
2.1. Sektörün Tanımı	5
2.2. Sektöre Yönelik Sağlanan Destekler	5
2.2.1. Yatırım Teşvik Sistemi	5
2.2.2. Diğer Destekler	8
2.3. Sektörün Profili	9
2.4. Dış Ticaret ve Yurt İçi Talep	11
2.5. Üretim, Kapasite ve Talep Tahmini	14
2.6. Girdi Piyasası	14
2.7. Pazar ve Satış Analizi	15
3. TEKNİK ANALİZ	17
3.1. Kuruluş Yeri Seçimi	17
3.2. Üretim Teknolojisi	17
3.3. İnsan Kaynakları	21
4. FİNANSAL ANALİZ	23
4.1. Sabit Yatırım Tutarı	23
4.2. Yatırımın Geri Dönüş Süresi	24
5. ÇEVRESEL VE SOSYAL ETKİ ANALİZİ	24

TABLolar

Tablo 1: Bölgesel Teşvik Uygulamaları Destek Unsurları	6
Tablo 2: Yatırım Sektörü ve Teşvik Unsurlarından Yararlanmak için Asgari Sabit Yatırım Tutarı	6
Tablo 3: Cazibe Merkezleri Programı Destek Unsurları	8
Tablo 4: KOSGEB Kredi Faiz Desteğinden Faydalanabilecek İşletmeler ve Destek Unsurları	8
Tablo 5: Tekstil Sektörü Kapasite Kullanım Oranları	11
Tablo 6: Dünya Pamuk İpliği Dış Ticaret Verileri	12
Tablo 7: Dünya Pamuk İpliği İhracat Değerleri (1.000 \$)	12
Tablo 8: Dünya Pamuk İpliği İthalat Değerleri (1.000 \$)	12
Tablo 9: Pamuk İpliği Türkiye İhracat Verileri	13
Tablo 10: Pamuk İpliği Türkiye İthalat Verileri	13
Tablo 11: Türkiye'nin Pamuk İplik İhracatı Yaptığı Ülkeler (1.000 \$)	13
Tablo 12: Türkiye'nin Pamuk İplik İthalatı Yaptığı Ülkeler (1.000 \$)	13
Tablo 13: Dünya Pamuk Lif Üretimi (Bin Ton)	14
Tablo 14: Dünya Pamuk Lif İthalatı (Bin Ton)	15
Tablo 15: Türkiye'de İllere ve Yıllara Göre Pamuk Lifi Üretimi (Ton)	15
Tablo 16: Hedeflenen Satış Bölgeleri Verileri (2020)	16
Tablo 17: Kurulacak Tesiste Üretilecek Ürün, Yıllık Üretim Miktarı ve Ortalama Satış Fiyatı	16
Tablo 18: Makine Ve Ekipmanların Listesi	20
Tablo 19: Kilis İli 15 Yaş ve Üzeri Nüfusu Eğitim İstatistikleri	21
Tablo 20: Çalışma Çağındaki Nüfus İstatistikleri ve Bu İstatistiğin İl Nüfusuna Oranı	21
Tablo 21: Kilis İli Çalışma Çağındaki Nüfus	22
Tablo 22: Kilis İli Genç Nüfusunun Çalışma Çağındaki Nüfusa Oranı	22
Tablo 23: Personel Giderleri	23

ŞEKİLLER

Şekil 1: Yatırım Teşvik Belgesi Başvuru Süreci	7
Şekil 2: Open-end İplik Üretim Aşamaları	18

RESİMLER

Resim 1: Kilis OSB Coğrafi Konumu	17
---	----

KİLİS İLİ PAMUK İPLİĞİ İMALATI ÖN FİZİBİLİTE RAPORU

1. YATIRIMIN KÜNYESİ

Yatırım Konusu	Pamuk İpliği İmalatı	
Üretilen Ürün/Hizmet	Pamuk ipliği	
Yatırım Yeri (İl - İlçe)	Kilis/Merkez	
Tesisin Teknik Kapasitesi	14.400 ton/yıl	
Sabit Yatırım Tutarı	18 milyon \$	
Yatırım Süresi	18 ay	
Sektörün Kapasite Kullanım Oranı	%85	
İstihdam Kapasitesi	130 Personel	
Yatırımın Geri Dönüş Süresi	7-8 yıl	
İlgili NACE Kodu (Rev. 3)	13.10.12 - Pamuk elyafının bükülmesi ve iplik haline getirilmesi	
İlgili GTİP Numarası	5205 - Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş olanlar) 5206 - Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla %85'den az pamuk içerenler ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş olanlar)	
Yatırımın Hedef Ülkesi	İtalya, Portekiz, Polonya	
Yatırımın Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Etkisi	Doğrudan Etki	Dolaylı Etki
	Amaç 1: Yoksulluğa Son	Amaç 8: İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme
Diğer İlgili Hususlar	Emek yoğun bir sektör olduğundan dolayı ildeki işsizliği azaltma konusunda önemli bir yatırım konusudur. Diğer tekstil yatırımları ile birlikte düşünüldüğünde kümelenme potansiyeli taşımaktadır.	

Subject of the Project	<i>Cotton Yarn Production</i>	
Information about the Product/Service	<i>Cotton Yarn</i>	
Investment Location (Province-District)	<i>Kilis</i>	
Technical Capacity of the Facility	<i>14.400 tons/year</i>	
Fixed Investment Cost	<i>18 million \$</i>	
Investment Period	<i>18 Months</i>	
Economic Capacity Utilization Rate of the Sector	<i>%85</i>	
Employment Capacity	<i>130 employees</i>	
Payback Period of Investment	<i>7-8 years</i>	
NACE Code of the Product/Service (Rev.3)	<i>13.10.12 - Twisting and spinning cotton fiber</i>	
Harmonized Code (HS) of the Product/Service	<i>5205 - Cotton yarn (excluding sewing thread) (containing 85% or more cotton by weight and not put up for retail sale)</i>	
	<i>5206 - Cotton yarn (excluding sewing thread) (containing less than 85% cotton by weight and not put up for retail sale)</i>	
Target Country of Investment	<i>Italy, Portugal, Poland</i>	
Impact of the Investment on Sustainable Development Goals	<i>Direct Effect</i>	<i>Indirect Effect</i>
	<i>Goal 1: End Poverty</i>	<i>Goal 8: Decent Work and Economic Growth</i>
Other Related Issues	<i>Since it is a labour-intensive sector, it is an important investment issue in reducing unemployment in the province. When considered together with other textile investments, it has a clustering potential.</i>	

2. EKONOMİK ANALİZ

2.1. Sektörün Tanımı

Tekstil ve hazır giyim sektörü, elyaf ve ipliği kullanım eşyasına dönüştürecek süreçleri kapsayan işlemleri içerir. Bu tanıma göre; sektör elyaf hazırlama, iplik, dokuma, örgü, boya, baskı, apre, kesim, dikim üretim süreçlerini kapsamaktadır. Elyaftan iplik ve mamul kumaşa kadar olan kısım tekstil, kumaştan giyim eşyası elde edilene kadar olan süreç ise hazır giyim sektörünün içinde değerlendirilmektedir (Öngüt, 2007).

Tekstil sektörü, hazır giyim sektörünün tedarik zinciri altında da yer alan geniş kapsamlı üretim yelpazesine sahiptir. Elyaf, iplik, örme/dokuma kumaş, keçe ve tufting yüzeylerin dâhil olduğu dokusuz yüzeyler, ev tekstili ürünleri, halılar, bunların yanında ağ, ip, tekstil kablo, taşıyıcı tekstil bandı, branda, koruyucu bez, filtre, paraşüt, fren bezi gibi teknik kullanıma yönelik teknik tekstiller, tekstil sektöründe yer almaktadır.

Pamuk ipliği, geçmişten beri dünya ticaretinde önemli bir yere sahip olup tekstil sektörünün en önemli hammaddesidir. Teknolojinin gelişmesi ile beraber naylon, akrilik, polyester gibi petrol türevi ipliklerin kullanımının artmasına karşın pamuk ipliği doğal pamuk elyafından yapıldığı için en fazla tercih edilen hammadde. Farklı iplik üretim yöntemleri olsa da dünyada en fazla kullanılan pamuk iplikçilik yöntemlerinden biri open-end pamuk iplikçiliğidir.

Pamuk ipliği imalatı sektörü TOBB Sanayi Veri tabanına göre:

“13.10 – Tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi”

“13.10.12 - Pamuk elyafının bükülmesi ve iplik haline getirilmesi” üretim kodu (NACE Rev.2) altında;

Ticaret Bakanlığı’nın GTİP tablosuna göre:

“5205 - Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş olanlar)”

“5206 - Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş olanlar)” sınıfında yer almaktadır.

2.2. Sektöre Yönelik Sağlanan Destekler

Sektöre yönelik sağlanan güncel devlet destekleri aşağıda detaylı bir şekilde yer almaktadır.

2.2.1. Yatırım Teşvik Sistemi

Yatırım teşvik sisteminin amacı; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesine, üretim ve istihdamın artırılmasına, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma- geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesine, uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesidir (Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar, 2012).

Tablo 1: Bölgesel Teşvik Uygulamaları Destek Unsurları

Destek Unsurları			BÖLGELER						
			I	II	III	IV	V	VI	CMP*
KDV İstisnası			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	15	20	25	30	50	50	-
		OSB İçi	20	25	30	40	55	55	50
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	OSB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	10 yıl	10 yıl	-
		OSB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	12 yıl	12 yıl	10 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Faiz Desteği	İç Kredi		YOK	YOK	3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan	7 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi				1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan	2 Puan
Sigorta Primi Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl	10 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	10 yıl	10 yıl
Enerji Desteği			YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	%25

*Cazibe Merkezleri Programı (CMP) kapsamında Kilis OSB'de yapılacak asgari 2 milyon TL imalat sanayi yatırımları 6. Bölge desteklerine ilave olarak enerji desteğinden de yararlanabilmektedir.

Tablo 2: Yatırım Sektörü ve Teşvik Unsurlarından Yararlanmak için Asgari Sabit Yatırım Tutarı

US-97 Kodu	Faaliyet Sektörü	Asgari Yatırım Tutarı
17	Tekstil ürünleri imalatı	Tekstilin aprelenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsi yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 1 Milyon TL.

Yatırımla İlgili Özel Şartlar: 2017-2022 yıllarında yapılacak yatırım harcamaları için vergi indirimi Yatırıma Katkı Oranına 15 puan ilave edilmekte, vergi indirim oranı %100 olmakta ve bina-inşaat harcamalarına KDV İadesi uygulanmaktadır.

Yatırım Teşvik Belgesi Başvurusu

Yatırım Teşvik Belgesi başvurusu için 2 Temmuz 2018 tarihinden itibaren yeni yatırım teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin tüm müracaatlar ile yabancı yatırımcıların Türkiye’de kurdukları şirket ve şubeler tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na yapılan bildirimler Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS) adlı web tabanlı uygulama aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Yalnızca nitelikli elektronik sertifika sahibi olan ve yetkilendirme başvurusu talebi Bakanlıkça onaylanmış kişiler E-TUYS aracılığıyla yatırım teşvik işlemlerini yürütmek üzere sisteme erişebilmektedir. Bu nedenle, yatırımcıların ilk etapta yetkilendirme işlemini gerçekleştirmek üzere Bakanlıkça müracaat etmeleri gerekmektedir.

Şekil 1: Yatırım Teşvik Belgesi Başvuru Süreci



Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2021

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Cazibe Merkezleri Programı

07.10.2020 Tarih ve 31267 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3063)” ile Kilis İli OSB’de yapılacak yatırımların 6. Bölgenin tüm desteklerinden aynı oran, süre ve miktar olarak yararlanması kararı alınmıştır. Cazibe Merkezi Programı kapsamında Kilis OSB’de yapılacak **imalat sanayii yatırımları** (US-97 Kodu: 15-37) için asgari sabit yatırım tutarı 2 milyon TL’dir. Bu karar ile daha önce verilmeyen Sigorta İşçi Primi desteği ve Gelir Vergisi Stopaj desteği verilmeye başlanmıştır.

Tablo 3: Cazibe Merkezleri Programı Destek Unsurları

Destek Unsurları		Bölgesel Teşvik
KDV İstisnası		Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti		Var
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	10 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi		Var
Faiz Desteği	TL	7 Puan
	Döviz	2 Puan
Sigorta İşçi Primi Desteği		10 Yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		10 Yıl
Enerji Desteği (Yatırıma Katkı Oranı %)		25%

2.2.2. Diğer Destekler

a. KOSGEB Finansman Destek Programı

Programın amacı ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla, işletmelerin kamu bankaları, özel bankalar, katılım bankalarından uygun koşullarda nakdî kredi temin edebilmeleri için faiz/kâr payı masraflarına Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından destek sağlanmaktadır.

Tablo 4: KOSGEB Kredi Faiz Desteğinden Faydalanabilecek İşletmeler ve Destek Unsurları

Kredi Türü	Girişimci İşletmeler		Stratejik ve Öncelikli Sektörlerdeki İşletmeler		Azami Kredi Vadesi
	Kredi Üst Limiti	Destek Puanı	Kredi Üst Limiti	Destek Puanı	
İşletme Kredisi	50.000 TL*	10 Puan	500.000 TL	12 Puan	18 Ay
Makine Teçhizat Kredisi					36 Ay
Acil Destek Kredisi	Destek kapsamı, üst limiti ve oranı KOSGEB İcra Komitesince belirlenir.				36 Ay

*Girişimcinin genç, kadın, engelli, gazi veya birinci derecede şehit yakını olması durumunda üst limit 70.000 TL olarak uygulanır.

b. KOSGEB KOBİGEL – KOBİ Gelişim Destek Programı

Programın amacı ülkenin ulusal ve uluslararası hedefleri doğrultusunda, küçük ve orta ölçekli işletmelerin, ekonomideki paylarının ve etkinliklerinin artırılması, rekabet güçlerinin ve sağladıkları katma değer in yükseltilmesi amacıyla hazırlayacakları projelerin desteklenmesidir.

Program kapsamında desteklenecek proje süresi azami 36 aydır.

- Proje kapsamında verilecek desteğin üst limiti geri ödemesiz 300.000 TL ve geri ödemeli 700.000 TL olmak üzere azami 1.000.000 TL'dir.
- Personel gideri hariç tüm giderler için uygulanacak destek oranı, yatırımın yapılması planlanan Kilis ilinin bulunduğu 5. bölgede %80'dir. Desteğin %70'i geri ödemeli ve %30'u geri ödemesiz olarak verilir.
- Personel giderleri için ise destek oranı dikkate alınmaksızın; asgari geçim indirimi dâhil net asgari ücret tutarı temel girdi olmak üzere bu programın uygulama esaslarında belirlenen hesap yöntemi ve limitlere göre belirlenen tutarda geri ödemesiz destek sağlanmaktadır.
- Projeye konu satın alınacak makine, teçhizat ve yazılımın; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13.09.2014 tarih ve 29118 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği'ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tevsik edilmesi durumunda, geri ödemesiz destek oranına %15 ilave edilir. Geri ödemeli destek oranı da aynı oranda azaltılmaktadır.

Programın uygulanmasında ve program kapsamında verilecek desteklerde Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler ile stratejik dokümanlardaki öncelikler doğrultusunda; bölgesel, sektörel ve ölçeksel kriterler ile özel hedef grupları dikkate alınarak programda belirlenen destek üst limit ve oranlarını geçmemek üzere Başkanlık tarafından uygulama özelinde yeni limit ve oranlar belirlenebilmekte ve destek unsurları kısıtlanabilmektedir. Bu uygulamalar dönemsel veya çağrı esaslı olarak yapılabilmektedir (KOSGEB, 2020).

c. Kalkınma Ajansları Mali Destek Programı

Ajanslar, mali destek programları kapsamında paydaşların tercihleri dikkate alınarak bölge planları ile oluşturulan ve yönetim kurullarınca onaylanan önceliklerin hayata geçirilmesine katkıda bulunacak projelere mali ve teknik destek sağlamaktadır.

2.3. Sektörün Profili

Tekstil ve hazır giyim sektörü gerek ihracat ve gerekse istihdam potansiyeli nedeni ile birçok gelişmekte olan ülkelerde ekonominin itici gücü olarak kabul edilmektedir. Günümüzde de bu sanayi dalı sermaye sıkıntısı yaşayan, ucuz işgücüne sahip gelişmekte olan ülkelerin sanayileşme sürecinde önemli rol oynamaktadır. Tekstil ve hazır giyim sektörü, Türkiye ekonomisi açısından da büyük önem taşımaktadır. Tekstil ve hazır giyim sektörü Türkiye'de sanayinin lokomotif konumunda olup, en yüksek istihdam oranı bu sektörde yer almaktadır. Bu durum bu sektörde rekabetin önemini daha da artırmaktadır. Türkiye, küreselleşen dünyanın gittikçe yoğunlaşan rekabet ortamında başarılı olmak için üretimini, ürün kalitesini ve rekabet gücünü arttırmak zorundadır (Kaya, 2013).

Tekstil ve hazır giyim birlikte değerlendirildiğinde elyaftan başlayarak mamul giysi veya kullanım eşyasına kadar oldukça uzun bir üretim zincirine sahiptir. Her iki sektör genel itibarıyla elyaf, iplik, dokuma, örme, dokusuz yüzey, boya-terbiye, hazır giyim alt sektörlerinden oluşmaktadır.

Tekstil sektörü pamuk, yün gibi ihtiyaç duyulan doğal elyaflar nedeniyle tarım ve hayvancılık sektörüyle, sentetik elyaflar nedeniyle petrokimya sanayii ile etkileşim halindedir. Boya-terbiye kimyasalları açısından kimya sanayi ile etkileşen sektör, hazır giyim ve konfeksiyonda aksesuar sanayi ile iç içedir. Ayrıca bu sektörler otomotivden, inşaata, ağır sanayiden tıba kadar pek çok sektörle teknik açıdan ilişki içindedir.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) tarafından yayımlanan istatistik yıllığının 2020 yılı güncel versiyonuna göre dünya hazır giyim ve tekstil ticaretinin hacmi 2019 yılında azalmış bulunmaktadır. Bu düşüşün nedenleri arasında azalan küresel talep ve ülkeler / bloklar arası ticaret savaşları ve ihtilaflar gösterilmektedir.

Dünya tekstil ihracatı 2019 yılında % 2,4 oranında düşüşle 305 milyar dolara gerilerken, dünya hazır giyim ihracatı ise aynı dönemde % 0,4 oranında düşüşle 492 milyar dolara gerilemiş bulunmaktadır. Dünya toplam mal ticareti de 2019 yılında değer bazında % 3, miktar bazında ise % 0,1 oranında gerileyerek 2017 ve 2018 yılındaki artışın aksine azalma göstermiştir. Diğer yandan, 2020 yılında ise büyük oranda pandeminin etkisiyle dünya toplam mal ticaretinin çok daha sert oranda düşmesi öngörülmektedir.

Dünya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2019 yılında % 0,4 oranında düşüşle 492 milyar dolar olarak kaydedilirken, Çin 151,6 milyar dolar ihracat ve % 31 pay ile küresel ticarete liderliğini sürdürmektedir. Buna karşın Çin'in hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2019 yılında % 4 oranında azalmış bulunmaktadır. Bunun nedeni ABD'li ve Avrupalı alıcıların siparişlerini Çin'den diğer Asyalı tedarikçilere kaydırmaya başlamalarından kaynaklanmaktadır. 2019 yılında dünya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında Çin'i 135,6 milyar dolar ihracat ve % 27,6 pazar payı ile AB takip etmektedir. AB'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2019 yılında değişiklik olmamıştır.

Dünya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında AB'ni Bangladeş, Vietnam, Hindistan ve Türkiye takip etmektedir. Bu sıralamaya göre Türkiye dünya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 6. sıradadır.

Dünya tekstil ihracatı 2019 yılında % 2,4 oranında düşerken, Çin en büyük ihracatçı konumunu korumaktadır. 119,6 milyar dolar ihracat ve % 39,2 pazar payı ile Çin'in ardından 66,3 milyar dolar ihracat ve % 21,7 pazar payı ile AB gelmektedir. AB'ni 17,2 milyar dolar ihracat ve % 5,6 pazar payı ile Hindistan takip etmektedir. Dünya tekstil ihracatçıları içinde Hindistan'ı ABD takip ederken, 5. sırada ise Türkiye gelmektedir. Türkiye'yi Güney Kore ve son yıllarda üretim ve ihracatı artan Vietnam takip etmektedir.

Dünya hazır giyim ithalatı pazarı giderek daha karmaşık ve bölünmüş hale gelmekte ve büyüyen ekonomilerin yükselen orta sınıfları sayesinde tüketim yapıları da değişmektedir. Dünya hazır giyim ithalatı içinde AB 179,5 milyar dolar ithalat ve % 34 pazar payı ile liderliğini sürdürmekte, ABD ise 96 milyar dolar ithalat ve % 18 pazar payı ile arkadan gelmektedir. ABD'nin ardından 29,8 milyar dolar ithalat ve % 5,7 pazar payı ile Japonya gelirken, Japonya'yı İngiltere, Hong Kong, Kanada ve Güney Kore takip etmektedir. Güney Kore'nin ardından gelen sekizinci sıradaki Çin'in hazır giyim ithalatı 2019 yılında hızlı biçimde değer bazında % 8,1 oranında artmıştır.

Dünya hazır giyim ticaretindeki hareketlere bağlı olarak dünya tekstil ithalatı giderek daha fazla hazır giyim ihracatçısı ülkeler tarafından yapılmaktadır. Dünya tekstil ithalatının en büyük pazarı 67 milyar dolar değer ve % 21 pazar payı ile AB'dir. AB'ni 31,4 milyar dolar değer ve % 10 pazar payı ile ABD takip etmektedir. ABD'yi Vietnam, Çin, Bangladeş ve Japonya takip etmektedir. Bu dönemde dünyanın ilk 10 tekstil ithalatçıları içinde yalnızca 3. sırada bulunan Vietnam'ın ithalatı değer bazında 2019 yılında artmış, diğerlerinin ise düşmüştür. 2019 yılında Vietnam daha alt sıralardan üçüncülüğe yükselmiştir.

Ticaret Bakanlığı'nın Hazır Giyim Sektör Raporuna göre tekstil ve hazır giyim sektörü, 1980 yılında uygulamaya konulan ihracata yönelik kalkınma politikası ile hızla büyümeye başlamış ve bu tarihten itibaren sektöre yapılan yatırımlar artmıştır. Tekstil ve hazır giyim sektörü birlikte değerlendirildiğinde, gayri safi yurt içi hasıla, imalat sanayi ve sanayi üretimindeki pay, ihracat, ekonomiye sağladığı net döviz girdisi, istihdam, yatırım gibi makro-ekonomik büyüklükler açısından Türkiye'nin önemli sektörlerinden biridir. Bugün Türk tekstil ve hazır giyim sektörü büyük oranda ihracat odaklı bir sektördür. Mevcut kapasiteler yurt içi talepten oldukça fazladır. Türk hazır giyim sektörü 2019 yılı itibarıyla %3,3 pay ile dünyanın 7'inci büyük hazır giyim ihracatçısı konumundadır. AB ülkelerine hazır giyim ihracatında ise ülkemiz Çin ve Bangladeş'in ardından 3'üncü sırada yer almaktadır. Bugün, hazır giyim sektörü, üretim ve istihdamdaki büyük ağırlığıyla ülkemiz ekonomisinin lokomotif sektörlerinden birisi konumundadır.

İplik üretimi Kahramanmaraş, İstanbul, Gaziantep, Bursa gibi illerde yoğun olarak yapılırken, Denizli'de havlu, bornoz, ev tekstili imalatı, Uşak'ta iplik, battaniye, geri dönüşüm, Çorlu ve Çerkezköy'de terbiye, Adana'da pamuklu dokuma ve terbiye, Gaziantep'te dokusuz yüzey, makine halıcılığı, İstanbul'da konfeksiyon ve örme imalatı ön plana çıkmaktadır. Sadece yuvarlak örme üretim kapasitesi dikkate alındığında ise İstanbul'u sırasıyla Tekirdağ, Kahramanmaraş ve Bursa izlemektedir. Şanlıurfa pamuk üretiminde ön sıradadır.

Tekstil ve hazır giyim sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin çoğu küçük ve orta büyüklükteki işletmeler niteliğindedir. Sosyal Güvenlik Kurumu 2020 yılı Ocak-Nisan dönemi istatistiklerine göre, Türkiye genelinde giyim eşyaları imalatı, tekstil ve deri sektöründe faaliyet gösteren firmaların sayısı 58.000 civarındadır. Bu firmalarda kayıtlı yaklaşık 1,1 milyon kişi istihdam edilmektedir. Bu sektörde kayıt dışılık dikkate alındığında yaklaşık olarak 2 milyon kişinin istihdam edildiği tahmin edilmektedir.

Sektörün sahip olduğu başlıca avantajlar hızlı teslimat, hedef pazarlara olan yakınlık, teknik, sosyal ve idari bilgi birikimi, tecrübe, geniş ürün yelpazesi ve tasarımı kapasitesi olarak sıralanabilir. Hazır giyim sektöründeki büyük firmalar son zamanlarda yurt içinde ve yurt dışında mağazalaşmaya yoğunlaşmışlardır. Türk hazır giyim sanayi esnek üretim yapısına sahip olup, değişen moda eğilimlerine de uyum sağlayarak yüksek katma değere sahip, modaya uygun ürünler üretir konuma gelmiştir.

Tablo 5: Tekstil Sektörü Kapasite Kullanım Oranları

Yıllar	Tekstil Sektörü KKO (%)	Üretim Miktarı (ton)
2020	71	165.000
2019	72	168.000
2018	72	172.000
2017	72	165.000
2016	72	170.000

Kaynak: TCMB İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları, 2021

Ön fizibilite konusu olan Pamuk İpliği İmalat Tesisi, T.C. Merkez Bankası'nın Nace Rev: 2 koduna göre yayımlanmış olduğu kapasite kullanım oranı istatistiklerinde Tekstil Ürünlerin İmalatı kategorisine girmektedir. Bu kategorinin sahip olduğu kapasite kullanım oranlarının yıllar içindeki değişimi incelendiğinde 2016-2020 yılları arasında %71-72 bandında gerçekleştiği görülmektedir.

TOBB Sanayi Veri tabanına göre Kilis'te iplik üretimi alanında 1 firma faaliyet göstermekte olup bu firmadaki istihdam toplam 130 kişidir. Open-end pamuk iplik üretimi gerçekleştirilen bu firmada yıllık 14.400 ton pamuk ipliği üretilmektedir.

2.4. Dış Ticaret ve Yurt İçi Talep

Dünya pamuk ipliği dış ticaret verileri Birleşmiş Milletler'in UN Comtrade platformunu kullanan Trademap'ten alınmıştır. Üretim konusu olan 5205 (Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş olanlar)) ve 5206 (Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla %85 veya daha az pamuk içeren ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş olanlar)) GTİP kodlu ürünler incelenmiştir.

Pamuk ipliği sektörü dünya dış ticaret verilerinin yer aldığı aşağıdaki tabloya bakıldığında 2016 yılında yaklaşık olarak 13,3 milyar \$ ihracat yapılırken 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla 14,7 ve 15,3 milyar \$, 2020 yılında ise pandeminin etkisiyle 11,4 milyar \$ ihracat yapıldığı görülmektedir. Yine aşağıdaki tablodan dünya pamuk ipliği ithalat değerlerinin 2016 yılında yaklaşık olarak 12,2 milyar \$, 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla 13,1 ve 14,1 milyar \$, 2020 yılında ise 10,9 milyar \$ gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 6: Dünya Pamuk İpliği Dış Ticaret Verileri

Yıl	İhracat Değeri (1.000 \$)	İthalat Değeri (1.000 \$)
2020	11.367.895	10.880.036
2019	13.888.722	12.125.491
2018	15.344.425	14.089.144
2017	14.474.418	13.102.329
2016	13.326.111	12.219.956

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

Pamuk ipliği endüstrisinde küresel ihracat değerlerinin yer aldığı aşağıdaki tablodan Hindistan'nın 2,7 milyar \$ ve %25,8'lik payla en büyük ihracatçı konumunda olduğu görülmektedir. Vietnam 2,5 milyar \$ ve %21,2'lik payla 2. sırada ve Özbekistan 940 bin \$ ve %9,2'lik payla 3. sırada yer almaktadır. Türkiye 442 bin \$ ve %4,1'lik pay ile sektördeki en önemli 8. ülke konumunda olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Dünya Pamuk İpliği İhracat Değerleri (1.000 \$)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	Dünya İhracat Payı (%)
1	Hindistan	3.215.990	3.440.107	3.935.777	2.913.180	2.678.490	25,8
2	Vietnam	1.978.629	2.474.718	2.624.417	2.779.731	2.514.885	21,2
3	Özbekistan		631.312	726.645	926.119	940.743	9,2
4	Pakistan	1.219.054	1.247.980	1.252.975	1.122.188	837.457	8
5	Çin	1.512.140	1.618.488	1.723.581	1.546.376	1.035.360	7,3
6	ABD	1.184.005	1.231.176	1.208.389	1.200.025	725.286	6,6
7	Endonezya	523.042	591.598	605.882	581.120	488.752	4,1
8	Türkiye	434.457	489.584	573.395	490.930	442.705	3,7
9	Hong Kong	807.231	698.118	617.936	457.963	294.087	2,1
10	Malezya	94.654	121.195	161.855	180.366	153.866	1,4

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

Pamuk ipliği endüstrisinde küresel ithalat değerlerinin yer aldığı aşağıdaki tabloda Çin'in 4,2 milyar \$ ve %41,1'lik payla en büyük ithalatçı konumunda olduğu görülmektedir. Çin'i 961 bin \$ ve %9'luk payla Bangladeş ve 509 bin \$ ve %4,9'luk payla Türkiye izlemektedir.

Tablo 8: Dünya Pamuk İpliği İthalat Değerleri (1.000 \$)

Sıra	Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020	Dünya İthalat Payı (%)
1	Çin	5.127.525	5.459.040	5.852.136	4.933.409	4.223.977	41,1
2	Bangladeş	988.384	1.076.544	1.270.444	964.955	961.171	9
3	Türkiye	507.322	648.180	545.115	562.292	509.238	4,9
4	Honduras	778	2.256	497	642	478.036	4,4
5	G. Kore	452.716	415.468	535.161	422.319	389.244	3
6	Vietnam	189.098	225.686	359.807	344.213	335.493	3
7	Portekiz	306.131	369.478	411.539	322.807	293.385	2,8
8	Rusya	264.124	302.022	341.158	323.456	302.592	2,5
9	İtalya	350.008	364.439	345.587	313.498	236.333	2,2
10	Mısır	205.965	228.925	278.785	299.308	213.466	2,1

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

Türkiye pamuk ipliği ihracat verilerinin yer aldığı Tablo 9.'a bakıldığında 2016, 2017, 2018 yıllarında ihracat miktarlarında artış görülürken, 2019 ve 2020 yıllarında düşüş görülmektedir. Yine aynı tablodan İhracat değerlerine bakıldığında ise yine 2016, 2017, 2018 yıllarında artış görülürken, 2019 ve 2020 yıllarında düşüş görülmektedir.

Tablo 9: Pamuk İpliği Türkiye İhracat Verileri

	2016	2017	2018	2019	2020
İhracat Miktarı (Ton)	152.206	155.212	186.437	171.938	157.982
İhracat Değeri (1.000 \$)	434.457	489.584	573.395	490.930	442.705

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

Türkiye pamuk ipliği ithalat verilerinin yer aldığı aşağıdaki tablodan 2016 yılında 177.467 ton ürün ithal edilirken 2020 yılında %19,9 oranında artış göstererek 212.857 ton ürün ithal edildiği görülmektedir. İthalat değerlerine bakıldığında ise 2016 yılı ithalat değeri 507 milyon \$ iken 2020 yılında %0,4 oranında artarak 509 milyon \$ ithalat edildiği gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 10: Pamuk İpliği Türkiye İthalat Verileri

	2016	2017	2018	2019	2020
İthalat Miktarı (Ton)	177.467	215.502	180.008	207.630	212.857
İthalat Değeri (1.000 \$)	507.322	648.180	545.115	562.292	509.238

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

Türkiye'nin pamuk ipliği ihraç ettiği ülkelerin yer aldığı aşağıdaki tabloya bakıldığında İtalya, Portekiz, Almanya, İspanya ve Fransa gibi AB ülkelerinin yanı sıra Mısır Bulgaristan ve Yunanistan gibi komşu ve yakın bölge ülkelerinin en önemli ihracat pazarları arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Türkiye'nin Pamuk İplik İhracatı Yaptığı Ülkeler (1.000 \$)

Sıra	Ülke	2016	2017	2018	2019	2020
1	İtalya	102.833	112.372	116.703	103.076	83.710
2	Portekiz	65.195	76.337	95.972	73.939	61.405
3	Mısır	19.064	26.158	27.984	40.287	41.810
4	Pakistan	6.143	9.162	41.416	20.286	40.790
5	Almanya	30.322	34.405	31.760	30.057	29.978
6	Bulgaristan	19.035	18.089	19.730	19.672	18.058
7	İspanya	19.314	23.370	26.928	21.765	14.677
8	Yunanistan	11.575	13.963	14.547	14.054	14.005
9	Fransa	15.150	15.175	12.011	10.236	9.478
10	K. Makedonya	4.527	5.611	5.699	6.726	8.251

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

Tablo 12: Türkiye'nin Pamuk İplik İthalatı Yaptığı Ülkeler (1.000 \$)

Sıra	Ülke	2016	2017	2018	2019	2020
1	Özbekistan	62.194	112.825	122.651	199.107	209.867
2	Türkmenistan	156.957	123.926	120.769	110.340	94.369
3	Hindistan	50.795	85.048	69.438	53.458	73.542
4	Pakistan	43.454	81.878	54.413	54.329	39.912
5	Vietnam	79.395	109.727	72.152	55.801	21.110
6	Mısır	23.973	23.243	18.623	21.638	19.427
7	Tacikistan	4.904	29.999	21.779	17.606	15.374
8	Azerbaycan	7.184	6.903	10.683	20.123	12.506
9	Çin	27.493	20.865	14.859	12.641	9.373
10	Suriye	318	6.094	191	271	3.411

Kaynak: International Trade Center (ITC) Trade-Map

Türkiye'nin pamuk ipliği ithal ettiği ülkelerin yer aldığı Tablo 12'ye bakıldığında Orta Asya ülkelerinden Özbekistan ve Türkmenistan'ın en önemli ithalatçı ülkeler olduğu, Hindistan, Pakistan

ve Vietnam'ın bu ülkeleri takip ettiği görülmektedir. Ayrıca Mısır, Azerbaycan ve Suriye gibi komşu ve yakın bölge ülkelerinin de önemli ithalatçı ülke konumunda olduğu görülmektedir.

2.5. Üretim, Kapasite ve Talep Tahmini

Türkiye artık tekstil sektöründe eğilimleri takip eden ülke statüsünden eğilim ve moda oluşturan ülke statüsüne yükselmiştir. Son 20 yılda fast fashion olarak bilinen hızlı moda eğilimi dünya tüketimini etkisi altına almış ve bu süreçte standart ürünler yerine eğilime uygun, hızlı bir şekilde mağazaya ulaşabilen ürünlere talep artmış ve artmaya devam etmektedir. Bu noktada Türkiye özellikle Avrupa için önemli bir tedarik noktası haline gelecektir. Bugün artık Türk tekstil sanayicileri Avrupa'da tasarlanan ürünler yerine kendi tasarımlarını üretmeye başlamıştır. Özellikle teknik tekstil, sürdürülebilirlik gibi kavramların ortaya çıkmasından sonra önümüzdeki yıllarda Türkiye'de tekstilin yeniden yukarı yönlü bir ivme kazanması söz konusu olacaktır.

Ayrıca evde kullanılan ürünler ve günlük kıyafetler büyüyen kategoriler olmasının yanında teknik tekstilin 12 alt sektöründen biri olan sağlık ve hijyen tekstilleri sektörünün önemli bir kategori olarak gündeme geleceği açıktır. Üretimde, pazarlamada, lojistikte ve ofis ortamlarında dijitalleşmenin çok daha hızlanacak olmasıyla bu sektörde rol alan tüm aktörlerin rekabette geri kalmamaları adına bu konuda yatırım yapmaları gerekecektir.

Pamuk ipliği, geçmişten beri dünya ticaretinde önemli bir yere sahip olup tekstil sektörünün en önemli hammaddesidir. Teknolojinin gelişmesi ile bereber naylon, akrilik, poliester gibi petrol türevi ipliklerin kullanımının artmasına karşın pamuk ipliği doğal pamuk elyafından yapıldığı için en fazla tercih edilen hammaddedir. Farklı iplik üretim yöntemleri olsa da dünyada en fazla kullanılan pamuk iplikçilik yöntemlerinden biri open-end pamuk iplikçiliğidir.

Türkiye tekstil ve hazır giyim üretiminde başta gelen ülkelere biridir. Türkiye tekstil ihracatında 5'inci, hazır giyim ihracatında 6'ncı sırada yer almaktadır. 2016 ve 2020 yılları arasında Türkiye pamuk ipliği ithalatı %19,9, ihracatı ise %2,5 oranında artmıştır. Dünya pamuk ipliği ithalatı 2016-2020 yılları arasında %1,1 civarında küçülmüştür. Ancak 2020 yılında yaşanan pandemi ile beraber tüketicilerin ev içinde geçirdiği zaman arttığı için pamuktan yapılmış rahat hazır giyim ürünlerine olan talepte artış yaşanmıştır.

Yatırım konusu olan tesisin yıllık kapasitesinin %85 ve ortalama 14.400ton/yıl pamuk ipliği üretim kapasitesine sahip olacağı öngörülmektedir.

2.6. Girdi Piyasası

Kilis ili pamuk üretiminde Türkiye genelinde oldukça düşük bir değere sahiptir. Fakat ülkemizdeki önemli pamuk merkezlerinden olan Şanlıurfa, Diyarbakır, Hatay ve Adana illerine yakın konumda bulunmaktadır.

Pamuk, yaygın ve zorunlu kullanım alanıyla insanlık açısından, yarattığı katma değer ve istihdam olanaklarıyla da üretici ülkeler açısından büyük ekonomik öneme sahip bir üründür. Pamuk, işlenmesi açısından lifi ile tekstil sanayisinin hammaddesi durumundadır.

Tablo 13: Dünya Pamuk Lif Üretimi (Bin Ton)

Sıra	Ülkeler	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/19	2019/20
	Dünya	21.640	23.200	26.800	25.920	26.210
1	Hindistan	5.750	5.870	6.350	5.610	6.070
2	Çin	5.200	4.900	5.890	6.040	5.800
3	ABD	2.810	3.740	4.560	4.000	4.340
4	Pakistan	1.540	1.660	1.800	1.670	1.320
5	Brezilya	1.290	1.530	2.010	2.780	3.000
6	Türkiye	640	703	792	977	815
7	Diğerleri	4.230	4.710	5.400	5.180	4.970

Kaynak: ICAC, 2021

Türkiye’de üretilen hazır giyim ürünlerinin büyük bir kısmını pamuklu ürünler oluşturmaktadır. Sektörün pamuk, yün, iplik ve kumaş gibi hammadde ve ara malı ihtiyacı büyük ölçüde yurt içinden karşılanmakla birlikte, önemli miktarda ithalat da gerçekleştirilmektedir. Uluslararası Pamuk İstişare Komitesi (ICAC) verilerine göre; Türkiye 2019/20 sezonunda 815.000 ton ile dünyanın 6’nci büyük pamuk lifi üreticisi olmasına karşın, yerli üretim iç talebi karşılamamaktadır. Ülkemiz dünya pamuk lifi tüketiminde 2019/20 sezonunda 1.020 ton ile 4’üncü sırada almaktadır.

Tablo 14: Dünya Pamuk Lif İthalatı (Bin Ton)

Sıra	Ülkeler	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/19	2019/20
	Dünya	7.840	8.100	9.000	9.050	8.260
1	Bangladeş	1.380	1.410	1.670	1.540	1.370
2	Vietnam	1.000	1.200	1.520	1.510	1.460
3	Çin	960	1.100	1.320	2.100	1.550
4	Türkiye	980	840	960	790	1.020
5	Endonezya	640	740	760	690	550

Kaynak: ICAC, 2021

Türkiye’de 2020 yılında bir önceki yıla göre %24 oranında azalışla 656 bin ton pamuk lifi üretilmiştir. TRC2 Diyarbakır Şanlıurfa Bölgesi 290 bin ton ile en fazla pamuk üretimi yapılan bölge olmuştur. Türkiye pamuk üretiminin %44’ü TRC2 Bölgesi’nde yapılmıştır. Pamuk üreten diğer önemli iller arasında Aydın, Hatay, Adana, İzmir ve Manisa’nın olduğu görülmektedir. Kilis’te 2016 yılında 57 ton pamuk lifi üretilirken 2020 yılında bu rakamın 711 tona çıktığı görülmektedir.

Tablo 15: Türkiye’de illere ve yıllara göre Pamuk Lifi Üretimi (Ton)

İller	2016	2017	2018	2019	2020
Şanlıurfa	306.859	370.203	390.496	300.906	209.883
Aydın	117.532	119.216	106.165	91.161	100.501
Diyarbakır	60.917	78.200	92.909	86.472	80.528
Hatay	87.248	95.645	100.283	81.246	64.694
Adana	54.680	60.583	78.335	76.097	45.510
İzmir	42.767	51.708	59.310	52.511	55.045
Manisa	5.733	11.483	23.253	20.320	20.565
Denizli	13.755	17.089	16.157	14.133	18.495
Mardin	15.576	15.064	21.628	24.185	14.706
Adıyaman	10.605	11.537	15.441	12.975	9.997
Kilis	57	68	788	620	711
Türkiye	756.000	882.000	976.600	814.000	656.251

Kaynak: TÜİK, 2021

İzmir Ticaret Borsası 2020 Eylül Ayı Pamuk Bülteni verilerine göre pamuk fiyatı iç piyasada 10,6 TL, Ortalama ithal fiyatı ise 1,5 \$’dır.

Open-end pamuk ipliği üretiminde üretilecek ipliğin numarasına, bükümüne ve kalitesine göre değişmekle beraber 1 kg pamuk ipliği üretmek için ortalama 1,13 kg pamuk lifi kullanılmaktadır.

TOBB kapasite kriterlerine göre de iplik üretiminde hammadde ihtiyacı pamuktan % 88, pamuk tipi suni ve sentetik elyaftan % 95 oranında faydalanılarak hesaplanmaktadır (TOBB, 2020).

2.7. Pazar ve Satış Analizi

07.10.2020 Tarih ve 31267 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3063)” ile Kilis İli OSB’de yapılacak yatırımların 6. Bölgenin tüm desteklerinden aynı oran, süre ve miktar olarak yararlanması kararı alınmıştır.

Çalışma konusu ürünün muadillerine göre pazar avantaj ve dezavantajları değerlendirildiğinde:

- Ortadoğu ülkelerine olan yakınlığı,
- Öncüpinar Gümrük Kapısı'nın il merkezine 5km, İskenderun Limanı'na 149km mesafede olması,
- Lojistik maliyetler açısından rakiplerine karşı avantajlı durumda olduğu görülmektedir.

Ülke pazarında hâkim konumdaki rakip firmalarla maliyet, teknolojik üstünlük, coğrafi avantaj, hammaddeye yakınlık vb. konularda değerlendirildiğinde:

- Hammaddenin Şanlıurfa, Diyarbakır, Hatay ve Adana gibi yakın bölge illerinden temin edilebiliyor olması rakip firmalara karşı maliyet avantajı sağlamaktadır.
- Kurulacak olan tesiste son teknoloji ekipman kullanılacağı için rakip firmalara karşı teknolojik üstünlük sağlanacağı öngörülmektedir.
- İlin Ortadoğu'ya yakınlığı, İskenderun Limanı'na 149 km, Habur Sınır Kapısı'na 570 km mesafede olması ve Gaziantep, Kahramanmaraş, Diyarbakır ve Adana gibi tekstil merkezi olan illere yakın olması coğrafi avantaj sağlamaktadır.

Yurt dışında pazar olarak Rusya, İtalya, Portekiz, Almanya ve Polonya, gibi tüketim miktarlarının ve kişi başı gelirlerinin oldukça yüksek olduğu ülkeler potansiyel hedef pazarlar arasında değerlendirilmektedir.

Tablo 16: Hedeflenen Satış Bölgeleri Verileri (2020)

Ülke	*İthalat Miktarı (ton)	**Kişi Başı Gelir (\$)	***Nüfus Artışı (%)
Rusya	124.434	11.585	-0,0
Portekiz	93.067	23.214	0,0
İtalya	47.534	33.225	-0,2
Almanya	36.363	46.467	0,2
Polonya	24.277	15.694	-0,0
İspanya	14.166	29.565	0,7
Fransa	10.441	40.496	0,1

Kaynak: *International Trade Center (ITC) Trade-Map;

/ <https://data.worldbank.org/indicator>

Kilis'te faaliyete geçirilmesi öngörülen pamuk ipliği üretim tesisinde satışların toptan olarak yapılması planlanmaktadır. Ön fizibilite konusu tesiste işletmeye geçildikten sonra teorik üretim kapasitesi 14.400 ton/yıl olarak hesaplanmaktadır. Her yıl aynı kapasitede çalışılacağı planlanmaktadır. Tesis için planlanan ortalama kapasite kullanım oranı %85 olarak belirlenmiş olup öngörülen satış miktarı yıllık 12.240 ton'dur.

Tablo 17: Kurulacak Tesiste Üretilecek Ürün, Yıllık Üretim Miktarı ve Ortalama Satış Fiyatı

Ürün	Yıllık Üretim Miktarı (Ton)	Yıllık Ortalama Satış Fiyatı (\$/kg)
Pamuk İpliği	14.400	2,5

Yurtiçine yapılacak ürün satışlarında satış bedellerinin peşin tahsil edilmesi, ihraç edilen ürünlerde ise peşin veya ihraç edilen ülkelerdeki genel dış ticaret eğilimlerine göre tahsil edileceği öngörülmektedir.

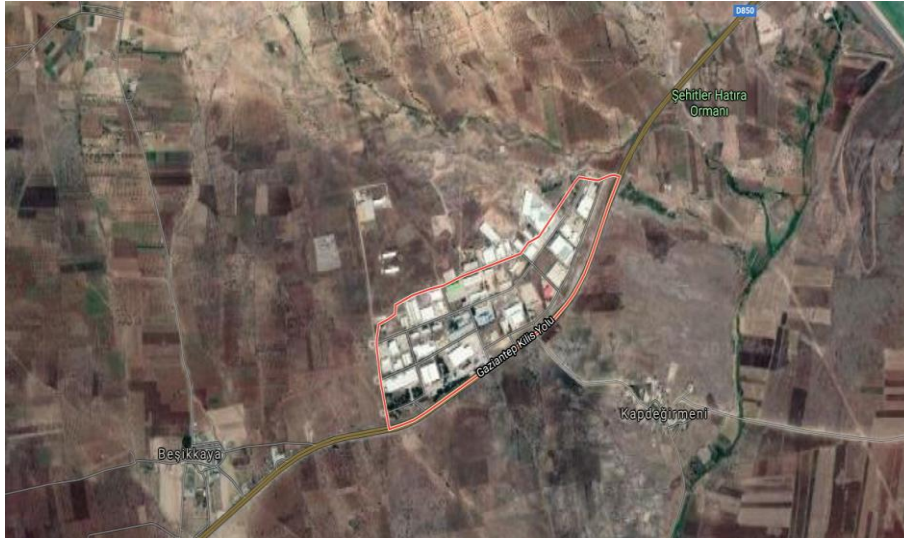
3. TEKNİK ANALİZ

3.1. Kuruluş Yeri Seçimi

Kilis ilinde pamuk üretimi düşük seviyede olmasına karşın Şanlıurfa, Diyarbakır, Hatay ve Adana gibi önemli pamuk üretim merkezlerine oldukça yakın bir konumda bulunmaktadır. Tesisin kurulabileceği en uygun alan Kilis Organize Sanayi Bölgesi olacağı düşünülmektedir. Kilis Organize Sanayi Bölgesi 90 hektar büyüklüğünde olup 2000 yılında tamamlanmıştır. 2018 yılında 2.Etap genişleme alanı için kamulaştırma ve parselasyon işlemleri tamamlanarak toplam 213,5 hektara ulaşmıştır. 2.Etap ile birlikte Kilis Organize Sanayi Bölgesinde toplam 90 adet sanayi parseli bulunmaktadır. Kilis OSB dışın KSS de bulunmakla birlikte daha çok araç bakım ve onarım hizmetlerinin yoğunlaştığı görülmektedir.

14.400 ton/yıl kapasiteli söz konusu pamuk ipliği üretim tesisinin yaklaşık sabit yatırım tutarı 18 milyon \$ olarak öngörülmektedir.

Resim 1: Kilis OSB Coğrafi Konumu



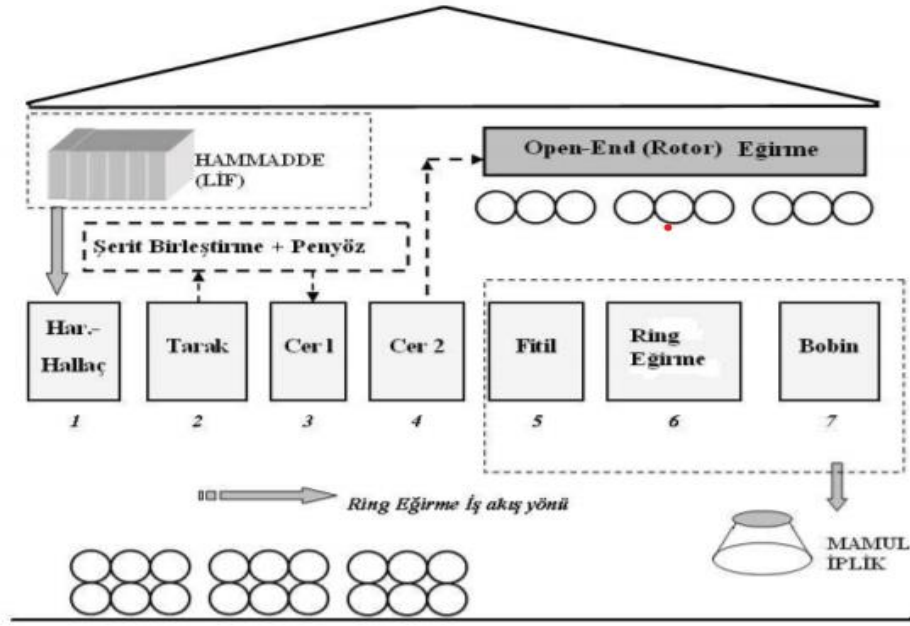
Kaynak: Google Earth, 2021

3.2. Üretim Teknolojisi

Üretim Tekniği

Lifler uzunluk, kalınlık ve dayanıklılık kazandırılmak amacıyla eğrilip bir araya getirilerek iplik elde edilir. Eğrilmiş iplikler daha sonra tekrar bükülerek daha kalın ve dayanıklı hale de getirilebilir. İplikler örme ve dokuma kumaş üretiminde kullanılabileceği gibi dikiş ipliği olarak da kullanılabilir. İplik elde etme aşamasında ring, open-end, friksiyon veya hava jeti yöntemleri kullanılmaktadır. Günümüzde en çok ring ve open-end iplikçilik yaygındır. Ring sistemi ile daha ince ve kaliteli iplik elde edilebilmektedir. Open-end sistemi ile daha düşük kalitede ürün üretilirken üretim hızı ring sistemine göre daha yüksektir. İplikler, elde edilirken kullanılan elyafın özellikleri, düzenliliği, sağlamlığı, esnekliği, sertliği ve bükümüne göre farklı türde kumaş elde etmek amacıyla kullanılırlar. Open-end iplik üretim aşamaları Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 2: Open-end İplik Üretim Aşamaları



Kaynak: Sabır, E.C., Utkay Dönmez (2013)

Üretim Aşamaları

1-Açma, Temizleme ve Taraklama: Materyal hazırlama içindeki en önemli basamak taraklamadır. Ancak taraklamadan önceki açma ve temizlemenin de etkin bir şekilde yapılması rotor iplikçiliği açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle harman-hallaçta toz uzaklaştırma yeteneği yüksek olan makinelerin kullanımı küçük çaplı rotorların randımanlı çalışması için hayati önem taşımaktadır. Taraklama sırasında amaçlanan iyi bir paralellik ve neps, toz yabancı madde gibi rahatsız edici unsurların hammaddeden uzaklaştırılmasıdır. Son yıllarda üretime giren modern tarak makineleri bu amaçların gerçekleştirilebilmesine önemli katkılar sağlamıştır.

2-Cer Prosesi: İyi bir iplik eğirme için uygun bir bandın hazırlanmış olması gereği bilinen bir gerçektir. Birçok araştırmacının sonuçlarına göre bant içindeki liflerin paralellik durumu ile rotor yivinde oluşan lif halkasının lif oryantasyon düzgünlüğü arasında önemli bir korelasyon bulunmaktadır. Bu nedenle rotor iplik kalitesinin bant hazırlamadan etkilendiğini söylemek mümkündür. İki pasaj cer uygulamasının iplik mukavemeti bakımından daha iyi sonuçlar verdiği açıktır.

3-Tarama: Rotor iplik makinesinde işlenecek materyale tarama uygulanması ile iplik mukavemetinde bir artış sağlanabilmektedir. Kısmi tarama (%8'e kadar telef ayrımı) ile kısa liflerin önemli bir bölümü, yabancı maddeler, neps vs. ayıklandığı için %15'e varan bir mukavemet artışı sağlanabilmektedir. Tam bir tarama uygulamasının (%14-18 telef oranı) mukavemeti daha da artırdığı görülmektedir. Taranmış bantların rotor iplikçiliğinde kullanılmasının avantajı sadece mukavemetteki artış değil aynı zamanda diğer iplik özelliklerinde de görülen iyileşmelerdir. Bu arada kopuş sayılarında da azalma söz konusudur.

4-Eğirme Komponentleri: Rotor iplik makinesindeki temel eğirme elemanları eğirme kutusu (Spinbox) adı verilen kapalı bir kısım içerisinde bulunmakta ve birbirleri ile uyum içinde çalışmaktadır. Burada bulunan eğirme elemanları;

- Açıcı silindir
- Rotor
- Çıkış düzesidir.

Açıcı Silindir: Açıcı silindirin fonksiyonu band formundaki elyaf kütlesini tek tek lifler haline getirerek besleme kanalı vasıtası ile rotora iletmektir. Açma işleminin etkinliği hem yabancı maddelerin temizlenmesi hem de iplik kalitesi açısından önemlidir. Ancak liflerin zarar görmemesi için bu işlemin mümkün olduğunca hassas yapılması gerekmektedir. Bu açıdan bakıldığında bandın paralellik durumu önem taşımaktadır. Bu nedenle iki pasaj cer işleminin uygulanması açma kalitesinin artışına yardımcı olmaktadır. Açıcı silindirler için önemli olan iki unsur vardır. Bunlar silindirin hızı ve tipidir. Açıcı silindir hızları 5.000-10.000 dev/dak. arasında olup pratikte kullanılan değerler 6500-8500 dev/dak arasındadır. Piyasada rastlanan silindir çapları da 60-80 mm civarındadır. Açıcı silindirin çevresel hızının artışı (normal uygulamada 35 m/sn düzeyine kadar) silindir üzerindeki sıcaklığın da artışına neden olacağı için özellikle yapay lifler işlenirken bu hızın mümkün olduğu kadar düşük tutulması zorunludur. Ancak hızın durumu üretilen ipliğin ince ya da kalın oluşuna göre de değişmek durumundadır. Yüksek miktarda çıkış gerektiren kalın numara ipliklerin üretiminde açıcı silindir hızının biraz daha yüksek olması söz konusudur. Açıcı silindir hızının artışının genellikle iplik mukavemet ve kopma uzamasında olumsuz, düzgünlük, ince yer, kalın yer ve neps üzerine de olumlu etkileri vardır. Açıcı silindirler için silindir üzerindeki garnitürlerin de önemi büyüktür. Günümüzde rotor açıcı silindirleri üzerinde testere dişli garnitür formu kullanılmaktadır. OS21 tipi adı verilen ve sentetikler için önerilen açıcı silindirde diş açısı daha düşük durumdadır. Bunun nedeni liflerin daha nazik bir şekilde ve ısı artışını azaltacak şekilde işlenmesidir. Açma derecesinin artırılması için uç yoğunluğunun bir miktar artırılması mümkündür. Çok hassas liflerde 9° açığa sahip garnitürler kullanılmaktadır.

Rotorlar: Rotor temel eğirme elemanıdır. Rotorlarla ilgili olarak;

- Rotor tipi
- Rotor çapı
- Rotor hızı gibi parametrelerden söz etmek mümkündür.

Rotorun tipi ile ilgili olarak rotor duvarının eğimi ve rotor yivinin formu önemlidir. Rotor duvarının eğim açısı eksene göre 12° - 50° arasında değişmektedir. Bu açının miktarı rotor imalatçısına göre değişmekte ise de genelde rotor hızının artışı ile azalmak durumundadır. Rotor yivi ise iplik haline dönüşmeden önce liflerin biriktiği dar bir kanal konumundadır. Bu kanalın genişliği β açısı ile belirlenmektedir. Normal koşullarda bu açının değeri 30° ile 60° arasında değişmektedir. Rotor çapı azaldıkça bu da azalmaktadır. Geniş yivli rotorlar yumuşak, hacimli ancak nispeten daha düşük mukavemetli iplikler üretirler. Dar yivli rotorlarda ise iplik mukavemeti daha fazla olmakla birlikte iplikler daha kompakt yapıda olacağından sert tutumlu hale gelmektedir. Ayrıca tüylülük de azalmaktadır. Bu nedenlerden dolayı geniş yivli rotorlar ev tekstillerinin ve kalın numara ipliklerin üretiminde kullanılmaktadır. Dar yivli, rotorlar ise düzgün yüzeyli ve yüksek mukavemetli ipliklerin üretimi için tercih edilmektedir. Ancak rotor yivi dar olduğunda yabancı madde ve tozlar da sıkıca buraya presleneceği için yabancı maddelere karşı daha hassastırlar. Geniş yivli rotorlarda yabancı maddeler iplik ile birlikte sürüklenerek atıldıkları için rotorun kendi kendini temizleme efekti vardır. Başka bir ifade ile moire etkisi oluşma riski dar yivli rotorlarda çok daha yüksektir. Rotor çapı iplik üretim hızını ve iplik özelliklerini etkileyen önemli bir faktördür. Kural olarak rotor çapı azaldıkça daha yüksek rotor devirlerine çıkmak mümkündür. Rotor çapının seçimi de hammaddenin durumuna ve iplik numarasına göre yapılmalıdır. Rotor çapını belirleyen en önemli faktör lifin uzunluğudur. Lif uzunluğu arttıkça rotor çapının da artması gerekmektedir. Ayrıca iplik numarası kalınlaştıkça da rotor çapının artması zorunluluğu vardır. Rotorun devir sayısı üretimin artışına etkili olmaktadır. Ayrıca artan rotor devri ile birlikte lifleri rotor yivine doğru bastıran santrifüj etkisi arttığı için lifler daha kompakt bir şekilde rotor yivine yerleşirler ve dolayısı mukavemeti ve büküm alımı artar. Rotor hızının artışı özelliklerinin de iyileşmesine neden olmaktadır, bağıntılı olarak rotor çapının küçülmesinin de iplik olumlu etkiler yaptığını ifade etmek mümkündür.

5-İplik Çekim Düzesi: Rotorda oluşan iplik, çekim düzesinin ve onu takip eden bir kanalın içinden geçerek dışarıya alınır. Rotorun dönüşü ipliğin bu düzenin kenarlarına sürtünerek yuvarlanmasına yol açar. Bu şekilde iplik üzerinde bir yalancı büküm etkisi meydana gelir. Bu etkinin büyüklüğü düzenin yapısına ve yüzey durumuna bağlıdır. Düze üzerinde yer alabilecek olan çentikler ve kanallar bu etkiyi arttırmaktadır. Sonuçta daha düşük büküm uygulama olanağı nedeniyle daha yumuşak ve hacimli iplikler üretilebilir. Ancak bu tip düzelerin kullanımı ile lif kırıntıları ve avivaj maddeleri lif üzerinden ayrılarak eğirme bileşenlerinin kirlenmesine yol açmaktadır. Düz yapılı

düzelerin kullanımı ile düzgün yapılı iplikler üretilebilir; ancak bobin oluşumunda iplik katmanları arasındaki tutuculuk azalacağı için bununla ilgili bazı problemler ortaya çıkabilir. Bu arada düzenin kenar kısmının yarıçapı fazla olursa daha fazla bir temas yüzeyi sağlayacağı için daha düşük büküm değeri ile iplik üretimi yapılabilir. Düzelerin aşınması söz konusudur ve zaman zaman değiştirilmeleri önerilmektedir. Düz yapılı düzeler dokuma ipliklerinin ve yapay liflerin eğrilmesinde kullanılır. Üzeri çentikli olan düzeler ipliğe bir titreşim kazandıracağı için büküm dağılımının daha iyi olmasını sağlamaktadır. Seramik düzeler aşınmaya dayanıklıdır ancak sürtünme nedeniyle üzerinde oluşan ısınnın dağıtılması daha zor olmaktadır. Bu nedenle termoplastik yapay liflerin işlenmesinde düz yapılı çelik düzeler tercih edilmelidir. İplik düzeden geçtikten sonra çıkış kanalı boyunca ilerleyerek dışarıya alınmaktadır. Bu kanalın boyun kısmında iplik ile kanalın duvarı arasında bir sürtünme meydana gelmektedir. Bu sürtünmenin de büküm dağılımına olumlu etkileri olmaktadır. Bu sürtünmeyi artırmak için bu noktaya büküm durdurucu adı verilen (Torgue - Stop veya twist blocking element) bir parça ilave edilir. Bu parçanın ilavesi ile rotor ve düze arasındaki ipliğin üzerinde bulunan büküm seviyesi geçici olarak yükselmektedir. Bu da ipliğin oluşum noktasında büküm alımına olumlu bir katkı yapmaktadır. Sonuçta kopuşlar bir miktar daha azalmaktadır.

6-Open-End İşletmelerinde Kalite Kontrol Uygulamaları: Open-end eğirme yöntemiyle iplik üreten işletmelerde iplik kalitesini sağlamak ve işletme içinde uygulanan standardizasyonu yakalamak için düzenli aralıklarla yapılan test uygulamaları vardır. Bu uygulamalar hammaddeden ipliğe kadar yapılmakta ve ilk aşamadan itibaren kalite kontrol altına alınmaktadır. Open-end eğirme işletmesi tarafından alınan hammaddelerin istenilen özellikleri taşıyıp taşımadığını anlamak için bir dizi testler yapılır. Bunlar görsel olabildiği gibi (Pamuk experinin bilgi ve becerisine bağlı olarak) çoğunlukla test makineleri ile yapılır. Öncelikle gelen pamuk balyalarının her birinden gerekli testleri yapmak için yetecek kadar numune alınır. Numune alırken dikkat edilecek husus balyanın tam yüzeyinden değil de içe doğru zarar görmemiş bölgeden alınmasıdır. Alınan numuneler mor ışık altında incelenerek renk tayini yapılır. İplik renginin her bölgede aynı olması için ve boyamada daha sonra kumaşta hata olmaması için gereklidir. Rotor eğirme sisteminde temizlik önlemi olduğundan pamuktaki böceklerden gelen zararların anlaşılması için her numunenin değişik bölgelerinden elyaflar alınarak düz bir zemine serilir. Üzerine bu böceklerden gelen artıkları, zararlı maddeleri boyayarak renk değişimini sağlayan boya sıkılır. İlk sıkıldığında boya turuncu bir renktedir. Sonra sarı ve yeşile döner. Ara renkler eğirmede fazla sorun çıkartmasa da koyu yeşil renk zararlı maddeleri çok olduğunu gösterir. Bu maddeler yapışkan olduğu için iplik üretim sürecini ve dolayısıyla iplik kalitesini etkiler.

Üretim tesisinde kullanılacak makine ve ekipmanlar İsviçre menşeli olup; makine listesi aşağıdaki tabloda verilmiştir. Aşağıdaki tabloda özellikleri verilen makine parkurunun kurulumu için fiziksel olarak minimum 25.000 m² kapalı alana ihtiyaç duyulmaktadır. En az 130 kişinin istihdam edileceği tesis 14.400ton/yıl ortalama pamuk ipliği üretim kapasitesine sahip olacaktır.

Tablo 18: Makine Ve Ekipmanların Listesi

Makine Adı	Birim Fiyat (\$)	Adet	Toplam (\$)
Otomatik Balya Açıcı	94.474	2	188.948
Telef Açıcı	59.376	2	118.752
Temizleyici	32.987	2	65.974
Harmanlayıcı-Karıştırıcı	84.446	2	168.892
Açıcı Silindir	42.223	2	84.446
Yabancı Elyaf Ayırma Sistemi	126.669	2	253.338
Magic Eye Modülü	63.312	2	126.624
Kondenser	8.577	2	17.154
Telef Toplama Sistemi ile Elektronik Kontrol Bileşenleri	52.779	2	52.779
Cer Makinesi Tip SB-D 45	52.834	8	422.672
Cer Makinesi Tip RSB-D 45	65.973	8	527.784
Cerler için Gerekli Aksesuarlar	1.118	1	1.118
Open-End Makinesi	963.211	9	8.668.899

Open-End Makinesi için Gerekli Aksesuarlar	7.257	1	7.257
Kaldırma Tertibatı ile Metal Çubuk	3.958	1	3.958
Kondüsyonlama ve Fikse Makinesi	132.841	1	132.841
Harman-Hallaç Makineleri için Gerekli Aksesuarlar	8.708	1	8.708
Tarak	170.211	18	3.063.798
Tarak Makineleri için Gerekli Aksesuarlar	18.473	1	18.473
Pnömatik Elyaf Taşıyıcı	138.544	1	138.544
Toplam			14.070.959

3.3. İnsan Kaynakları

TÜİK 2020 yılı verilerine göre Kilis İli toplam nüfusu 142.792 olup 15 yaş ve üzeri nüfusunun 115.205 olduğu görülmektedir. 15 yaş ve üzeri nüfusun eğitim düzeyleri incelendiğinde son 5 yılda ilköğretim mezunlarının azaldığı, buna karşın ortaokul mezunlarının yaklaşık 2,7 kat; lise, yüksekokul veya fakülte ve doktora mezunlarının yaklaşık 1,5 kat artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 19: Kilis İli 15 Yaş ve Üzeri Nüfusu Eğitim İstatistikleri

Yıllar	2016		2017		2018		2019		2020	
Cinsiyet	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Toplam Nüfus	46.840	46.455	48.138	49.213	50.005	51.747	50.166	51.441	56.720	58.485
İlkokul mezunu	10.600	8.712	10.737	8.983	9.388	7.431	7.499	6.207	7 361	5.967
İlköğretim mezunu	9.089	10.251	9.192	10.997	10.045	11.651	6.382	6.626	5 904	6.343
Ortaokul/dengi mezunu	5.428	7.340	5.993	7.713	7.357	9.044	12.448	14.506	13.093	14.583
Lise/dengi mezunu	8.702	10.228	8.605	10.496	9.473	11.917	10.748	12.303	10.842	12 365
Y.okul / fakülte mezunu	3.934	6.236	4.457	6.605	5.184	7.452	5.646	7.689	6.205	8.373
Yüksek Lisans	154	332	246	495	269	574	336	650	347	658
Doktora mezunu	45	107	71	151	73	153	73	150	78	154

Kaynak: TÜİK,2021

TÜİK 2020 yılı verilerine göre Kilis İli genel nüfusunun 2016 yılında 130.825 iken 2020 yılında 142.792'ye yükseldiği, 2016-2020 yılları arasında %9,15 oranında arttığı görülmektedir. Çalışma çağındaki nüfus (15-65 yaş arası) istatistiklerine bakıldığında ise; 2016 yılında 82.540 iken 2020 yılında 90.050'ye yükseldiği, 2016-2020 yılları arasında bu istatistiklerin %9,1 oranında arttığı görülmektedir.

Tablo 20: Çalışma Çağındaki Nüfus İstatistikleri ve Bu İstatistiğin İl Nüfusuna Oranı

Yaş Grubu	2016		2017		2018		2019		2020	
	Top. Nüfus	Top. Nüf. Oranı (%)	Top. Nüfus	Top. Nüf. Oranı (%)	Top. Nüfus	Top. Nüf. Oranı (%)	Top. Nüfus	Top. Nüf. Oranı (%)	Top. Nüfus	Top. Nüf. Oranı (%)
15-19	13.138	10	13.060	10	13.180	9	12.863	9	13.166	9
20-24	13.255	10	13.720	10	14.353	10	13.768	10	12.564	9
25-29	9.697	7	10.421	8	11.329	8	11.328	8	13.534	10
30-34	8.308	6	9.177	7	9.941	7	9.892	7	11.465	8

35-39	8.721	7	9.049	7	9.235	6	9.285	7	10.058	7
40-44	7.404	6	7.786	6	8.005	6	8.075	6	9.079	6
45-49	6.349	5	6.981	5	7.521	5	7.683	5	8.716	6
50-54	6.769	5	6.711	5	6.800	5	6.658	5	7.478	5
55-59	4.528	3	5.189	4	5.807	4	6.128	4	6.175	4
60-64	4.371	3	4.301	3	4.345	3	4.378	3	6.815	5
Top. (15-65 yaş)	82.540		86.395		90.516		90.058		99.050	
Top İl Nüfus	130.825		136.319		142.541		142.490		142.792	
15-65 Yaş/İl Nüf.(%)	63		63		64		63		69	

Kaynak: TÜİK, 2021

Tablo 21: Kilis İli Çalışma Çağındaki Nüfus

Yaş Grubu	2016	2017	2018	2019	2020
15-19	13.138	13.060	13.180	12.863	13.166
20-24	13.255	13.720	14.353	13.768	12.564
25-29	9.697	10.421	11.329	11.328	13.534
30-34	8.308	9.177	9.941	9.892	11.465
35-39	8.721	9.049	9.235	9.285	10.058
40-44	7.404	7.786	8.005	8.075	9.079
45-49	6.349	6.981	7.521	7.683	8.716
50-54	6.769	6.711	6.800	6.658	7.478
55-59	4.528	5.189	5.807	6.128	6.175
60-64	4.371	4.301	4.345	4.378	6.815
Toplam	82.540	86.395	90.516	90.058	99.050

Kaynak: TÜİK,2021

Kilis İli çalışma çağındaki nüfusun (15-65 yaş arası) il nüfusuna oranına bakıldığında 2016, 2017 ve 2019 yılları arasında %63, 2020 yılında ise %69 değerine sahip olduğu görülmektedir.

TÜİK 2020 yılı verilerine göre Kilis İli genç nüfus (15-29 yaş) istatistiklerinin 2016 yılında 36.090 iken, 2020 yılında 39.264'e yükseldiği ve yaklaşık olarak %8,8 oranında arttığı görülmektedir.

Tablo 22: Kilis İli Genç Nüfusunun Çalışma Çağındaki Nüfusa Oranı

Yıllar	15-19	Oran(%)	20-24	Oran(%)	25-29	Oran(%)	Çalışma Çağındaki Toplam Nüfus
2016	13.138	16	13.255	16	9.697	12	82.540
2017	13.060	15	13.720	16	10.421	12	86.395
2018	13.180	15	14.353	16	11.329	13	90.516
2019	12.863	14	13.768	15	11.328	13	90.058
2020	13.166	13	12.564	13	13.534	14	99.050

Kaynak: TÜİK,2021

Söz konusu yatırım konusunun gerektirdiği nitelikteki istihdama erişim konusunda İş-Kur İl Müdürlüğü'nün ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nin İşbaşı Eğitim Programları gibi imalat sektörlerine istihdam kazandırmaya yönelik çalışmaları ve destekleri bulunmaktadır. Bu çalışmalar ve

desteklerin ilde nitelikli istihdam konusunda olumlu katkı yaptığı görülmektedir. Dolayısıyla Kilis'te yatırım konusunun gerektirdiği nitelikli istihdama erişim durumunda oldukça iyi bir konumdadır.

Detayları aşağıdaki tabloda verilen pozisyonlarda çalışmak üzere toplam 130 kişilik işgücüne ihtiyaç bulunmaktadır. Bu işgücünün işletmeye olan aylık brüt maliyetinin **508.509,00 TL / 58.787 \$ (1 \$ =8.65TL)** olacağı öngörülmektedir.

Tablo 23: Personel Giderleri

Sıra No	Ünvan	Personel Sayısı	Birim Brüt Ücret (TL)	Aylık Brüt Ücretler (TL)
1	Tesis Müdürü	1	20.000	20.000
2	Üretim Müdürü	1	15.000	15.000
3	Üretim (Usta)	3	5.000	15.000
4	İşçi	110	3.577	393.470
5	Teknik Personel	3	5.000	15.000
6	Kalite Kontrol	2	5.000	10.000
7	Muhasebe ve İdari Personel	2	3.577	7.154
8	Pazarlama	2	5.000	10.000
9	Satınalma	1	5.000	5.000
10	Sekreter	1	3.577	3.577
11	Şoför	1	3.577	3.577
12	Bekçi	1	3.577	3.577
13	Hizmetli	2	3.577	7.154
	Toplam	130		508.509 TL
	Toplam \$			58.787

4. FİNANSAL ANALİZ

4.1. Sabit Yatırım Tutarı

14.400 ton/yıl kapasiteli bir pamuk ipliği üretim tesisinin yaklaşık sabit yatırım tutarı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 24: Sabit Yatırım Tutarı

Sabit Yatırım Harcama Türü	Uygun Harcama Tutarı (\$)
1. Etüd- Proje Giderleri	30.000
2. Patent ve Lisans Giderleri	20.000
3. Arazi Gideri	150.000
4. İnşaat İşleri Giderleri	3.175.000
5. Makine-Ekipman Gideri	14.070.959
6. Demirbaş Alım Giderleri	20.000
7. Makine Taşıma ve Sigorta Giderleri	350.000
8. Montaj Giderleri	100.000
9. İşletmeye Alma Giderleri	50.000
10. Taşıt Araçları Giderleri	25.000
11. Genel Giderler	10.000
Toplam Sabit Yatırım Tutarı (\$)	18.000.959

4.2. Yatırımın Geri Dönüş Süresi

Yatırımın Geri Ödeme Süresi hesaplanırken, Gelir-Gider Tablosu verileri kullanılmalıdır. Gelir-Gider Tablosundan Net kar + Amortisman + Faiz Gideri yıllar itibariyle toplamalarının yatırım tutarına eşit olduğu yıl, projenin geri ödeme süresini göstermektedir.

$$\text{Yatırımın Geri Dönüş Süresi} = \frac{\text{Toplam Yatırım Tutarı}}{(\text{Vergi Sonrası Kar} + \text{Amortisman} + \text{Faiz})}$$

Formül ile hesaplanabilir.

Sektör imalatçısı firmalarla yapılan görüşmelerde yatırımın tahmini geri dönüş süresinin 7-8 yıl arasında olduğu tespit edilmiştir.

5. ÇEVRESEL VE SOSYAL ETKİ ANALİZİ

Çalışma konusu yatırımın çevresel etki değerlendirmesine tabi olup olmadığı konusunda bilgilendirme bu bölümde yapılacaktır.

Söz konusu yatırımın toplumsal gruplar (kadın, erkek, çocuk, genç, yaşlı vb.) üzerinde oluşturacağı parasallaştırılamayan olumlu veya olumsuz sosyal etkilere bu bölümde yer verilecektir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği Ek-I ve Ek-II kapsamında yer almayan ve herhangi bir surette bu durumunu belgelemek isteyenlerin (Muafiyet veya Kapsam Dışı Yazısı Almak İsteyenlerin) ilgili İl Müdürlüklerine yapacakları başvuru kapsamında muafiyet/kapsam dışı yazısı düzenlenmektedir.

Yatırımı planlanan Pamuk İpliği Üretimi Tesisi ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 listesinde yer aldığı için ÇED raporu hazırlanması zorunludur.

Sürdürülebilir kalkınma, ekonomik ve sosyal kalkınma ile çevre boyutlarını içeren çok yönlü bir terimdir. Günümüzde yatırım ve yatırım araçlarına olan ihtiyaç gün geçtikçe artmakta ve bu ihtiyacın karşılanması sürdürülebilir kalkınma adına önem taşımaktadır. Sürdürülebilir kalkınma için ülke politika ve stratejilerine yönelik oluşturulmuş planlar kapsamında gerekli yatırımların yapılması hem yatırımın yapıldığı bölgenin hem de ülke ekonomilerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Gelişen ülke ekonomisi ile statü farklılıkları azalarak toplumun refah ve huzuru artacaktır. Bu nedenle yatırımların gerçekleşmesinin sosyoekonomik kalkınma ve gelişmeye katkı sağlaması beklenmektedir.

Yatırımın bir diğer etkisi ise bölgedeki istihdama sağlanan katkıdır. Günümüzde işsizliğin giderek artmaktadır. Yatırım sayesinde kurulacak olan tesiste personel ihtiyacı doğacağı için yeni istihdam alanları da oluşacaktır. Yatırım özelinde işsizlik sayısında düşüş sağlanacaktır. İstihdamla birlikte ekonomik anlamda dolaylı olarak etki yaşanacaktır. Yani istihdam olan birey birçok alanda bu istihdamdan elde ettiği geliri harcama yoluna gidecek ve farklı sektörlerde zincirleme bir ekonomik hareketlilik görülecektir. Örneğin; bu istihdam sayesinde düzenli gelire sahip kişi birçok sektörde kazandığı parayı harcayacağı için genel anlamda bölge ekonomisine ve sonuç olarak da ülke ekonomisine katkı sağlanacaktır.

Pamuk ipliği üretim yatırımı emek yoğun bir sektör olduğundan dolayı ildeki işsizliği azaltma konusunda önemli bir yatırım konusudur. Diğer tekstil yatırımları ile birlikte düşünüldüğünde kümelenme potansiyeli taşımaktadır.

Ek-1: Fizibilite Çalışması için Gerekli Olabilecek Analizler

Yatırımcı tarafından hazırlanacak detaylı fizibilitede, aşağıda yer alan analizlerin asgari düzeyde yapılması ve makine-teçhizat listesinin hazırlanması önerilmektedir.

- **Ekonomik Kapasite Kullanım Oranı (KKO)**

Sektörün mevcut durumu ile önümüzdeki dönem için sektörde beklenen gelişmeler, firmanın rekabet gücü, sektördeki deneyimi, faaliyete geçtikten sonra hedeflediği üretim-satış rakamları dikkate alınarak hesaplanan ekonomik kapasite kullanım oranları tahmini tesis işletmeye geçtikten sonraki beş yıl için yapılabilir.

Ekonomik KKO= Öngörülen Yıllık Üretim Miktarı /Teknik Kapasite

- **Üretim Akım Şeması**

Fizibilite konusu ürünün bir birim üretilmesi için gereken hammadde, yardımcı madde miktarları ile üretimle ilgili diğer prosesleri içeren akım şeması hazırlanacaktır.

- **İş Akış Şeması**

Fizibilite kapsamında kurulacak tesisin birimlerinde gerçekleştirilecek faaliyetleri tanımlayan iş akış şeması hazırlanabilir.

- **Toplam Yatırım Tutarı**

Yatırım tutarını oluşturan harcama kalemleri yıllara sari olarak tablo formatında hazırlanabilir.

- **Tesis İşletme Gelir-Gider Hesabı**

Tesis işletmeye geçtikten sonra tam kapasitede oluşturması öngörülen yıllık gelir gider hesabına yönelik tablolar hazırlanabilir.

- **İşletme Sermayesi**

İşletmelerin günlük işletme faaliyetlerini yürütebilmeleri bakımından gerekli olan nakit ve benzeri varlıklar ile bir yıl içinde nakde dönüşebilecek varlıklara dair tahmini tutarlar tablo formunda gösterilebilir.

- **Finansman Kaynakları**

Yatırım için gerekli olan finansal kaynaklar; kısa vadeli yabancı kaynaklar, uzun vadeli yabancı kaynaklar ve öz kaynakların toplamından oluşmaktadır. Söz konusu finansal kaynaklara ilişkin koşullar ve maliyetler belirtilebilir.

- **Yatırımın Kârlılığı**

Yatırımı değerlendirmede en önemli yöntemlerden olan yatırımın kârlılığının ölçümü aşağıdaki formül ile gerçekleştirilebilir.

Yatırımın Kârlılığı= Net Kâr / Toplam Yatırım Tutarı

- **Nakit Akım Tablosu**

Yıllar itibariyle yatırımda oluşması öngörülen nakit akışını gözlemlemek amacıyla tablo hazırlanabilir.

- **Geri Ödeme Dönemi Yöntemi**

Geri Ödeme Dönemi Yöntemi kullanılarak hangi dönem yatırımın amorti edildiği hesaplanabilir.

- **Net Bugünkü Değer Analizi**

Projenin uygulanabilir olması için, yıllar itibariyle nakit akışlarının belirli bir indirgeme oranı ile bugünkü değerinin bulunarak, bulunan tutardan yatırım giderinin çıkarılmasıyla oluşan rakamın sıfıra eşit veya büyük olması gerekmektedir. Analiz yapılırken kullanılacak formül aşağıda yer almaktadır.

$$NBD = \sum_{t=0}^Z (NA_t / (1-k)^t)$$

NA_t : t. Dönemdeki Nakit Akışı

k: Faiz Oranı

n: Yatırımın Kapsadığı Dönem Sayısı

- **Cari Oran**

Cari Oran, yatırımın kısa vadeli borç ödeyebilme gücünü ölçer. Cari oranın 1,5-2 civarında olması yeterli kabul edilmektedir. Formülü aşağıda yer almaktadır.

$$\text{Cari Oran} = \frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$$

Likidite Oranı, yatırımın bir yıl içinde stoklarını satamaması durumunda bir yıl içinde nakde dönüşebilecek diğer varlıklarıyla kısa vadeli borçlarını karşılayabilme gücünü gösterir. Likidite Oranının 1 olması yeterli kabul edilmektedir. Formülü aşağıda yer almaktadır.

$$\text{Likidite Oranı} = \frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$$

Söz konusu iki oran, yukarıdaki formüller kullanılmak suretiyle bu bölümde hesaplanabilir.

- **Başabaş Noktası**

Başabaş noktası, bir firmanın hiçbir kar elde etmeden, zararlarını karşılayabildiği noktayı/seviyeyi belirtir. Diğer bir açıdan ise bir firmanın, giderlerini karşılayabildiği nokta da denilebilir. Başabaş noktası birim fiyat, birim değişken gider ve sabit giderler ile hesaplanır. Ayrıca sadece sabit giderler ve katkı payı ile de hesaplanabilir.

$$\text{Başabaş Noktası} = \frac{\text{Sabit Giderler}}{\text{Birim Fiyat} - \text{Birim Değişken Gider}}$$

Ek-2: Yerli/İthal Makine-Teçhizat Listesi

İthal Makine / Teçhizat Adı	Miktarı	Birimi (Adet, kg, m ³ vb.)	F.O.B. Birim Fiyatı (\$)	Birim Maliyeti (KDV Hariç, TL)	Toplam Maliyet (KDV Hariç, TL)	İlgili Olduğu Faaliyet Adı

Yerli Makine / Teçhizat Adı	Miktarı	Birimi (Adet, kg, m ³ vb.)	Birim Maliyeti (KDV Hariç, TL)	Toplam Maliyeti (KDV Hariç, TL)	İlgili Olduğu Faaliyet Adı

KAYNAKÇA

- DOGÜNSİFED (2012). Pamuk İpliği Üretim Tesisi Yatırım Fizibilitesi, www.dogunsifed.org.tr,
- DTÖ (2021). World Trade Statistical Review 2020, https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/wts2020_e/wts2020chapter06_e.pdf.
- Dünya Bankası (2021), <https://data.worldbank.org/indicator>
- International Trade Center (ITC) (2021), <https://www.trademap.org>.
- KAYA, Ö. (2013). Türkiye'deki Tekstil-Konfeksiyon İşletmelerinin (Kobi'lerinin) Tedarik, Üretim ve Lojistik Faaliyetlerinin Ulusal Rekabet Üzerindeki Etkileri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KOSGEB, <https://www.kosgeb.gov.tr>
- Öngüt, E. (2007), Türk Tekstil ve Hazır Giyim Sanayinin Değişen Dünya Rekabet Şartlarına Uyumu, DPT yayınları, İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü, Yayın No:2703.
- Sabır, E.C., Dönmez, U. (2013): İplik İşletmesinde İş Etüdü Uygulaması, Tekstil ve Mühendis, 20: 92, 11-26.
- Ticaret ve Sanayi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü (2020), Tekstil, Hazırgiyim Ve Deri Ürünleri Sektörleri Raporu.
- TOBB (2020). Kapasite Kriterleri, <https://www.tobb.org.tr/SanayiMudurlugu/Sayfalar/KriterIndex.php>, 11.02.2021.
- Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (2021), <https://www.tcmb.gov.tr>
- Türkiye İstatistik Kurumu (2021), <https://www.tuik.gov.tr/>
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sanayi Veri Tabanı, <https://www.sanayi.tobb.org.tr/>
- Uluslararası Pamuk Danışma Komitesi, ICAC (2021), Cotton This Month Şubat 2021, <https://www.icac.org>



Adres: İncilipınar Mahallesi, Muammer Aksoy Bulvarı, Vakıflar Güven İş
Merkezi Kat:2-3 Şehitkamil Gaziantep/TÜRKİYE 27060

Tel: +90(342) 231 0701

E-Posta: info@ika.org.tr